

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13.11.2008, sp. zn. 21 Cdo 2958/2007, ECLI:CZ:NS:2008:21.CDO.2958.2007.1

Číslo: 80/2009

Právní věta: Poškozený v zahájeném řízení řádně pokračuje (§ 261 odst. 3 zák. práce) také tehdy, jestliže po skončení jiného (např. trestního) řízení v přiměřené lhůtě podá návrh (žalobu) na uspokojení stejného nároku v občanském soudním řízení. Posouzení, zda bylo takto pokračováno v přiměřené lhůtě, bude vždy odvislé od konkrétních okolností případu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 13.11.2008

Spisová značka: 21 Cdo 2958/2007

Číslo rozhodnutí: 80

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Promlčení

Předpisy: § 261 odst. 1 předpisu č. 65/1965Sb.

§ 261 odst. 3 předpisu č. 65/1965Sb.

§ 262 odst. 1 předpisu č. 65/1965Sb.

§ 263 odst. 3 předpisu č. 65/1965Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se domáhal, aby mu žalovaný zaplatil 146 400 Kč s 2,5% úrokem z prodlení od 1. 2. 2005 do zaplacení. Žalobu odůvodnil zejména tím, že žalovaný byl u něj zaměstnán na základě pracovní smlouvy ze dne 28. 6. 1995 jako „jednatel OMS ČMMJ“ a že s ním byla uzavřena dohoda o hmotné odpovědnosti. Trestním příkazem vydaným Okresním soudem v Chrudimi dne 16. 11. 2004 byl odsouzen pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zákona, kterého se dopustil tím, že od členů okresního mysliveckého spolku převzal v hotovosti peněžní prostředky jako platby členských příspěvků a kurzovního adeptů, včetně zápisného a použil je pro svoji potřebu. Žalobci tak způsobil škodu nejméně ve výši 146 400 Kč. Ačkoliv byl předsedou žalobce vyzván k zaplacení této částky do 31. 1. 2005, žalovanou částku nezaplatil.

Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta mimo jiné proto, že případný nárok žalobce je promlčen.

O k r e s n í s o u d v Havlíčkově Brodě rozsudkem ze dne 9. 5. 2006, doplněným rozsudkem ze dne 22. 6. 2006, žalovanému uložil, aby žalobci zaplatil 109 800 Kč s 2,5% úrokem z prodlení od 1. 2. 2005 do zaplacení, co do částky 36 600 Kč s 2,5% úrokem z prodlení od 1. 2. 2005 do zaplacení žalobu zamítl a rozhodl, že žalovaný je povinen nahradit na nákladech řízení žalobci 18 976 Kč k

rukám advokáta JUDr. L. M. a České republice - Okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě 140 Kč, a že žalobce je povinen nahradit na nákladech řízení České republice - Okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě 47 Kč. Po provedeném řízení měl za prokázáno, že žalovaný byl v době od 28. 6. 1995 do 23. 5. 2001 „zaměstnán u žalobce jako jednatel“ a současně byl „osobou hmotně odpovědnou ve smyslu § 176 a násl. zákoníku práce“, že žalobci vznikla na členských příspěvcích a kurzovním adeptů škoda v žalované výši, za kterou žalovaný vzhledem k uzavřené dohodě o hmotné odpovědnosti odpovídá. Vzhledem k tomu, že „vedoucí činitelé“ žalobce nedostatečně práci žalovaného kontrolovali, shledal podíl žalobce na vzniklé škodě v rozsahu jedné čtvrtiny. Zabýváje se dále žalovaným vznesenou námitkou promlčení dovedl, že žalobce se jako poškozený dozvěděl o vzniku škody a o tom, kdo za ni odpovídá, dne 19. 12. 2001, kdy Ing. Š. seznámila „Radu OMS ČMMJ“ s částečnými výsledky kontroly ohledně plateb členských příspěvků, ale zejména kurzovního adeptů. Jestliže se žalobce připojil s požadavkem na náhradu škody k trestnímu řízení dne 17. 12. 2003, učinil tak ještě před uplynutím subjektivní promlčecí lhůty a došlo k jejímu stavení. S ohledem na to, že „žalobce byl se svým nárokem na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech civilních, vznikla možnost uplatnit svůj nárok soudní cestou, což také bezprostředně, poté, co žalovaného vyzval k dobrovolnému plnění, učinil“.

K odvolání obou účastníků K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové rozsudkem ze dne 19. 2. 2007 rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku potvrdil, v přisudečném výroku jej změnil tak, že žalobu o zaplacení 109 800 Kč s 2,5% úrokem z prodlení od 1. 2. 2005 do zaplacení zamítl, a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit na nákladech řízení žalovanému za řízení před okresním soudem 31 934 Kč a za řízení před krajským soudem 37 827 Kč k rukám „jeho advokáta“ a České republice - Okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě 187 Kč. Na rozdíl od soudu prvního stupně dovedl, že žalobcem uplatněný nárok je promlčen. Vyšel přitom stejně jako soud prvního stupně z toho, že žalobce se o tom, že škoda vznikla a kdo za ni odpovídá, dozvěděl dne 19. 12. 2001, kdy Ing. Š. seznámila „Radu OMS ČMMJ“ s částečnými výsledky kontroly ohledně plateb členských příspěvků a kurzovního adeptů. Poslední den dvouleté promlčecí lhůty (§ 263 odst. 3 zák. práce) by tak připadl na 19. 12. 2003. Lhůta však neběžela po dobu od uplatnění žalobcovy nároku v trestním řízení (ode dne 17. 12. 2003) do jeho skončení (do dne 15. 12. 2004), kdy nabyl právní moci trestní příkaz Okresního soudu v Chrudimi ze dne 16. 11. 2004. Po skončení trestního řízení, v němž nedošlo k uložení povinnosti nahradit uplatněnou škodu, běh promlčecí doby pokračuje. Uvážil také možnost „širšího výkladu“ pojmu „řádné pokračování v zahájeném řízení“ obsaženého v ustanovení § 261 odst. 3 zák. práce tak, že promlčecí doba neběží ani po skončení trestního řízení, jestliže poškozený „v přiměřené lhůtě“ pokračuje v občanském soudním řízení, přičemž „přiměřenost“ závisí na konkrétních okolnostech případu. Připomněl, že žalobce poté, co byl odkázán na civilní řízení, nemusel vyčkávat od právní moci trestního příkazu (ode dne 15. 12. 2004) téměř měsíc, než vyzval žalovaného dopisem ze dne 12. 1. 2005 k dobrovolnému plnění, pak na jeho odpověď a poté teprve přikročit k vypracování a podání žaloby (dne 31. 3. 2005). Za podklad pro sepsání žaloby mohl využít výsledky trestního řízení, což také učinil. Kromě toho mu nic nebránilo v podání žaloby, která by neobsahovala perfektní skutková vyličení nebo v úplnosti označené důkazy. Stačilo, aby byla projednatelná, a další náležitosti mohl doplnit později; drtivou část dvouleté promlčecí doby nechal marně uplynout před uplatněním nároku v trestním řízení, ač mohl a měl žalobu podat dříve („Každý má pečovat o svá práva, právo svědčí bdělým“.). Žalobce svůj nárok v tomto řízení uplatnil teprve dne 31. 3. 2005, tedy po uplynutí promlčecí lhůty.

V dovolání proti rozsudku odvolacího soudu žalobce nesouhlasí se závěrem o jeho spoluzavinění, neboť, i když měl vědomost o snižujících se financích, příčina tohoto stavu mohla být v mnoha skutečnostech a soukromé osobní podezření předsedy mysliveckého spolku, nepodložené konkrétními důkazy proti žalovanému, spoluzavinění žalobce nemůže založit. Za naprosto zásadní pochybení odvolacího soudu však považuje vyslovení názoru o opožděném uplatnění nároku. Namítá, že žalovaný vznesl námitku promlčení až při prvním jednání soudu, aniž by specifikoval počátek běhu

promlčecí lhůty. Promlčecí lhůta nemohla začít plynout dne 19. 12. 2001, neboť toho dne získal teprve dílčí informace o vzniklé škodě; k uvedenému datu neměl vědomost o tom, jaký je celý rozsah škody a kdo za ni odpovídá (že odpovědnost za škodu ponese pan V.). Přehlédnout nelze ani to, že žalovaný byl následně trestně stíhán, přičemž trestní řízení skončilo pravomocně odsuzujícím trestním příkazem. Z principu presumpce nevinny lze tedy dovodit, že vědomost o tom, kdo odpovídá za škodu na svěřených hodnotách, tak žalobce získal až okamžikem nabytí právní moci trestního příkazu (dne 15. 12. 2004); tento den „je pak nutné určit jako počátek subjektivní promlčecí lhůty“. Za řádné pokračování zahájeného řízení o uplatnění žalobcova nároku, po jehož dobu promlčecí lhůta neběží, je třeba brát podle dovolatele i případ, kdy po skončení trestního řízení v přiměřené lhůtě poškozený pokračuje v občanském soudním řízení. Vzhledem k tomu, že žalobce je občanským sdružením, kde o všech podstatných otázkách rozhoduje kolektivní orgán, byl jeho postup (poté, co obdržel rozhodnutí trestního soudu, na nejbližším jednání rozhodl nejprve vyzvat žalovaného k dobrovolné náhradě škody, poté, co neuspěl, obrátil se dne 9. 3. 2005 na advokáta, který připravil návrh žaloby, ta byla na nejbližším jednání kolektivního orgánu odsouhlasena a následně podána k soudu) „zcela přiměřený daným problémům“, v občanském soudním řízení bylo pokračováno v přiměřené lhůtě, nedošlo ke zbytečným průtahům a svůj nárok žalobce uplatnil u soudu včas. Navrhl, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby mu věc vrátil k „novému projednání“.

Žalovaný navrhl, aby dovolání bylo jako zjevně bezdůvodné odmítnuto, případně zamítnuto, neboť rozhodnutí odvolacího soudu je správné.

Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé (§ 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil (§ 237 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), nebo jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.).

Žalobce napadá dovoláním rozsudek odvolacího soudu, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně o věci samé zčásti změněn (ohledně částky 109 800 Kč s úroky z prodlení odvolací soud žalobu zamítl, zatímco soud prvního stupně v této části žalobě vyhověl) a zčásti (v zamítavém výroku co do částky 36 600 Kč s úroky z prodlení) potvrzen. Protože napadeným rozsudkem odvolacího soudu tak došlo k tzv. rozštěpení uplatněných nároků, je třeba přípustnost dovolání proti jednotlivým částem výroku rozsudku odvolacího soudu posuzovat samostatně.

Dovolání žalobce proti výroku rozsudku odvolacího soudu, kterým byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Nejvyšší soud proto přezkoumal rozsudek odvolacího soudu v této části bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání žalobce proti měnícímu výroku rozsudku

odvolacího soudu je opodstatněné.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání a je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.), a protože vady uvedené v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., ani jiné vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci nebyly zjištěny, mohl dovolací soud rozsudek odvolacího soudu přezkoumat pouze z hlediska námitek uplatněných v dovolání.

Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci zjištěno (správnost skutkových zjištění v tomto směru dovolatel nenapadá), že žalovaný, který byl u žalobce zaměstnán jako „jednatel OMS ČMMJ“ a byla s ním uzavřena dohoda o hmotné odpovědnosti, byl trestním příkazem vydaným Okresním soudem v Chrudimi ze dne 16. 11. 2004 odsouzen pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zákona, kterého se dopustil tím, že od členů okresního mysliveckého spolku převzal v hotovosti peněžní prostředky jako platby členských příspěvků a kursového adeptů, včetně zápisného, a použil je pro svoji potřebu, čímž žalobci způsobil škodu nejméně ve výši 146 400 Kč. Žalovaný v řízení vznesl námitku promlčení uplatněného nároku na náhradu takto vzniklé škody. Soudy tak řešily mimo jiné otázku počátku a běhu promlčecí lhůty u nároku na náhradu škody.

Projednávanou věc je třeba posuzovat i v současné době - vzhledem k tomu, že ke vzniku škody žalobci došlo v roce 2001 (srov. § 364 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) - podle zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění do 31. 3. 2002, to je do dne, než nabyl účinnosti zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích).

Podle ustanovení § 261 odst. 1 zák. práce nárok se promlčí, jestliže nebyl uplatněn u soudu ve lhůtě v tomto zákoníku stanovené. K promlčení se přihlédně, jen jestliže se ten, vůči němuž se nárok uplatňuje, promlčení dovolá; v takovém případě nelze promlčený nárok účastníku, který jej uplatňuje, přiznat.

Podle ustanovení § 261 odst. 3 zák. práce uplatní-li účastník u soudu svůj nárok a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí lhůta po dobu řízení neběží. Totéž platí o nároku, který byl pravomocně přiznán a pro který byl u soudu navržen výkon rozhodnutí.

Podle ustanovení § 263 odst. 3 zák. práce lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody činí dva roky; počne běžet ode dne, kdy se poškozený dozví o tom, že škoda vznikla, a o tom, kdo za ni odpovídá. Nárok na náhradu škody se však promlčí, nebyl-li uplatněn ve lhůtě tří let, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, deseti let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.

Soudní praxe i právní teorie promlčením rozumí marné uplynutí doby stanovené v zákoně pro vykonání práva; znamená výrazné oslabení subjektivního práva oprávněného účastníka, neboť promlčením sice jeho nárok nezaniká, nemůže však být soudem přiznán, jestliže povinný před soudem čelí uplatněnému právu námitkou promlčení. Nárok oprávněného účastníka trvá i nadále, stává se však prostřednictvím soudu nevyzpytatelným.

Počátek promlčecí lhůty v pracovněprávních vztazích je obecně (objektivně) určen ustanovením § 262 odst. 1 zák. práce, podle něhož lhůta počíná běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé. Takto vymezený počátek je vymezen objektivně, nezávisle na poškozeném zaměstnanci (srov. slovo „mohlo“). Běh promlčecí lhůty tedy počne ode dne, kdy by obecně každý mohl právo uplatnit, jinak řečeno - kdy mohl podat žalobu (actio nata), přičemž není rozhodující, zda snad daný subjekt

byl v situaci, která mu uplatnění práva znemožňovala (nevěděl o právu, výkon práva mu znemožňovala nemoc apod.). Jde tedy o objektivně určený počátek běhu promlčecí lhůty, který se odvíjí od právních skutečností, popř. událostí, jejichž vznik či existence jsou nezávislé na úrovni vědomí (znalosti) oprávněného účastníka odpovědnostního vztahu.

Vedle této tzv. objektivní lhůty zákon stanoví k uplatnění nároků z odpovědnostních práv také lhůtu subjektivní, u níž je směrodatný subjektivně určený počátek. Počátek běhu promlčecí doby se tu odvíjí ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o škodě a o odpovědné osobě. Obě dvě promlčecí lhůty (objektivní a subjektivní) počínají běžet a končí nezávisle na sobě. Obecně však platí, že nárok na náhradu škody je třeba uplatnit v době, kdy ještě běží obě lhůty, tj. lhůta objektivní a v jejím rámci lhůta subjektivní; marným uplynutím jedné z těchto lhůt se nárok promlčuje, i když poškozenému ještě běží i druhá promlčecí lhůta. Výjimku z tohoto pravidla představuje nárok na náhradu škody na zdraví (zejména při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání), k jehož uplatnění je stanovena pouze subjektivní lhůta; subjektivní počátek promlčecí doby je tu dán především povahou práva na náhradu škody na zdraví, neboť následky vlastní škodní události se mohou projevit (a také se velmi často projevují) se značným časovým odstupem.

Vědomost poškozeného o škodě a o tom, kdo za ní odpovídá, jako předpoklady pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty, musí být splněny kumulativně. O tom, kdo za škodu odpovídá, se poškozený dozví tehdy, když zjistí skutkové okolnosti rozhodné pro vymezení odpovědného subjektu. O škodě se poškozený dozví tehdy, když zjistí skutkové okolnosti, z nichž lze dovodit vznik škody a orientačně (přibližně) i její rozsah (tak, aby bylo možné případně též určit alespoň přibližně výši škody v penězích). Při zkoumání, kdy se poškozený dozvěděl o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá, je třeba vycházet z prokázané vědomosti poškozeného; nemusí však jít o zjištění (rozumí se jistotu v běžném slova smyslu), nýbrž postačuje, aby skutkové okolnosti, kterými poškozený disponuje, byly způsobilé takový závěr o možném vzniku škody a možné odpovědnosti škůdce učinit (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 7. 2007, sp. zn. [21 Cdo 2423/2006](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura ročník 2007, pod pořadovým číslem 159).

Z uvedených závěrů při posuzování, kdy počala žalobci běžet subjektivní promlčecí lhůta pro uplatnění žalovaného nároku, odvolací soud (i soud prvního stupně) vycházel. Dovodil, že žalobce se o tom, že škoda vznikla a kdo za ni odpovídá, dozvěděl dne 19. 12. 2001, kdy ing. Š. seznámila „Radu OMS ČMMJ“ s částečnými výsledky kontroly ohledně plateb členských příspěvků a kurzovního adeptů. S tímto závěrem koresponduje i výpověď předsedy žalobce Ing. K. R., který do protokolu při jednání před soudem prvního stupně dne 9. 5. 2006 vypověděl, že připojením se k trestnímu stíhání, jak je zaznamenáno v zápise č. 10/2001 ze dne 19. 12. 2001, mínili, že „se budou moci připojit k předcházejícímu trestnímu stíhání, týkajícího se padělání vysvědčení i s nárokem náhrady škody ohledně chybějících peněz“. Je tedy zřejmé, že nejpozději uvedeného dne věděl žalobce nejen o škodě (k trestnímu stíhání se chtěl žalobce připojit „i s nárokem náhrady škody ohledně chybějících peněz“), ale i o tom, kdo za škodu odpovídá (chtěl se připojit k trestnímu stíhání žalovaného). Okolnost, že toho dne „získal teprve dílčí informace o vzniklé škodě“ – jak výše uvedeno – nemá na počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty vliv; stačí, že zjistil skutkové okolnosti, z nichž bylo možno dovodit vznik škody a orientačně i její rozsah.

Souhlasit nelze ani s tvrzením dovolatele, že s ohledem na princip presumpce nevinny vědomost o tom, kdo odpovídá za škodu na svěřených hodnotách, žalobce získal také až okamžikem nabytí právní moci trestního příkazu (dne 15. 12. 2004). Dovolatel totiž přehlíží, že princip presumpce nevinny je vlastní trestnímu právu, zatímco – jak výše uvedeno – při posuzování otázky, kdy se poškozený dozví o tom, kdo za vzniklou škodu odpovídá, je rozhodující okamžik, kdy zjistí skutkové okolnosti rozhodné pro vymezení odpovědného subjektu. Nejde zde tedy vůbec o to, zda se škůdce dopustil jednání, jež naplňuje skutkovou podstatu některého z trestných činů, ale pouze o to, zda svým (zaviněným) jednáním způsobil majetkovou ztrátu poškozeného (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího

soudu ze dne 30. 9. 2003, sp. zn. [25 Cdo 871/2002](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura, ročník 2004, pod pořadovým číslem 2). Námitka dovolatele, že subjektivní promlčecí lhůta začala běžet „až okamžikem nabytí právní moci trestního příkazu“ (dne 15. 12. 2004), proto není důvodná.

Dovolatel také nesprávně vykládá pojem „řádne pokračuje v zahájeném řízení“ představující v ustanovení § 261 odst. 3 zák. práce podmínku pro stavení běhu promlčecí lhůty.

V právní teorii ani v soudní praxi není pochybností o tom, že ke stavení promlčecí doby podle ustanovení § 261 odst. 3 zák. práce dochází v době od zahájení řízení (nebo připojení se k řízení) o nároku, o jehož promlčení jde, do jeho pravomocného skončení za podmínky, že v tomto řízení je řádně pokračováno (poškozený nebrání řádnému pokračování řízení). V projednávané věci však jde o posouzení situace, kdy žalobce (poškozený) sice po připojení se (se svým nárokem na náhradu škody) k trestnímu řízení v jeho řádném pokračování nebránil (řádne v něm pokračoval), avšak po jeho skončení (pravomocném) nepodal žalobu v občanském soudním řízení bezprostředně poté, co se tuto skutečnost dozvěděl.

Cílem úpravy obsažené v ustanovení § 261 odst. 3 zák. práce (obdobně jako v ustanovení § 112 obč. zák.) je ochrana poškozeného žalobce v případě, že vlastnímu uplatnění nároku na náhradu škody předchází jiné (většinou trestní) řízení proti tomu, kdo škodu způsobil. Aby se předešlo zbytečnému duplicitnímu uplatňování stejného nároku v jiných řízeních, je zde zakotveno pravidlo, podle něhož je-li nárok již uplatněn v soudním řízení, není poškozený nucen (z obavy před promlčením svého nároku) uplatňovat nárok na náhradu škody v dalším řízení. Není totiž vyloučeno (a často se tak děje), že nárok poškozeného je uspokojen již v rámci jiného (většinou trestního) řízení. Odpadá pak nutnost vůbec žalobu o náhradu škody podávat. Má-li však toto „dobrodiní“ pro poškozeného mít význam, je třeba mu též poskytnout jistotu v tom, že, bude-li podle tohoto ustanovení a informací soudních orgánů postupovat, nepovede tato právní úprava k jeho poškození. Lze totiž stěží předpokládat, že poškozený je osobou znalou všech přísných procesních i hmotněprávních postupů. Proto je třeba ustanovení § 261 odst. 3 zák. práce, právě s ohledem na zajištění ochrany práv poškozeného, vykládat tak, že poškozený v zahájeném řízení řádně pokračuje také tehdy, jestliže po skončení jiného (trestního) řízení v přiměřené lhůtě pokračuje v řízení podáním návrhu (žaloby) na uspokojení stejného nároku v občanském soudním řízení. Posouzení, zda bylo takto pokračováno v přiměřené lhůtě, bude vždy odvislé – jak správně uvádí odvolací soud – od konkrétních okolností případu. Jestliže (podle okolností případu) poškozený v řízení řádně pokračuje podáním návrhu o uspokojení stejného nároku v občanském soudním řízení, promlčecí doba nepočne znovu běžet dnem právní moci rozhodnutí v předcházejícím řízení, ale její běh bude nadále přerušen až do pravomocného skončení tohoto (navazujícího) řízení. Kdyby však soud dospěl k závěru, že poškozený řádně v řízení nepokračoval, neboť po skončení jiného (trestního) řízení v přiměřené lhůtě nepokračoval v řízení podáním návrhu (žaloby) na uspokojení stejného nároku v občanském soudním řízení, započne (do té doby přerušená) promlčecí doba znovu běžet právní mocí rozhodnutí v předchozím řízení.

Z uvedených hledisek v projednávané věci sice vycházel i odvolací soud, avšak při posuzování konkrétních okolností případu dostatečně nezvážil, že žalobce je (jak připomíná v dovolání) „dobrovolným sdružením“, kde o všech podstatných otázkách rozhoduje kolektivní orgán, že jako takový není zběhlý v právních otázkách a že jeho postup (jak jej popisuje odvolací soud) odpovídá právě této skutečnosti. Ve své úvaze měl také akcentovat, že se žalobce pokoušel věc řešit mimosoudně, a proto vyzval žalovaného k dobrovolnému plnění. I když tedy odvolací soud obecně správně uvažoval okolnosti důležité pro posouzení toho, zda poškozený pokračoval v občanském soudním řízení v přiměřené lhůtě, tím, že do svých úvah nezahrnul také okolnosti výše uvedené, dospěl k nesprávnému závěru, že poškozený (žalobce) v přiměřené lhůtě v občanském soudním řízení nepokračoval, a že tedy je žalobou uplatněný nárok žalobce promlčen.

Na nesprávném závěru o promlčení celého žalobou uplatněného nároku postavil odvolací soud také výrok, jímž potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o zamítnutí žaloby co do částky 36 600 Kč s úroky z prodlení. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je proto dovolání přípustné i proti uvedenému potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu (otázku běhu promlčecí doby vyřešil odvolací soud v rozporu s hmotným právem); zároveň je dovolání i v tomto rozsahu - z důvodů shora uvedených - důvodné. Zároveň to znamená, že se dovolací soud nemohl zabývat v dovolání namítaným nesprávným posouzením otázky spoluzavinění žalobce (o takový závěr odvolací soud svůj potvrzující výrok neopíral).

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný. Nejvyšší soud jej proto podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty za středníkem, o. s. ř. zrušil a věc podle ustanovení § 243b odst. 3, věty první, o. s. ř. vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení.